

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

Nr.

INFORMACINIS PRANEŠIMAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR RUSIJOS FEDERACIJOS VYRIAUSYBĖS SUTARTIES DĖL PAJAMŲ IR KAPITALO DVIGUBO APMOKESTINIMO IR FISKALINIŲ PAŽEIDIMŲ IŠVENGIMO NUTRAUKIMO

Informuojame, kad 1999 m. birželio 29 d. Maskvoje pasirašyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Rusijos Federacijos Vyriausybės sutartis dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo (toliau – DAIS), ratifikuota Lietuvos Respublikos 2000 m. birželio 29 d. įstatymu Nr. VIII-1777, skelbta „Valstybės žiniuose“ 2000 m. liepos 19 d., Nr. 59-1765, denonsuota Lietuvos Respublikos 2024 m. spalio 1 d. įstatymu Nr. XIV-2991 (toliau – Įstatymas), **nebegalios nuo 2026 m. sausio 1 d.**

Priėmus Įstatymą, kuris įsigaliojo 2024 m. spalio 11 d., buvo sudarytos sąlygos nutraukti DAIS, kas atitinka Lietuvos užsienio politikos kryptį Rusijos, kaip valstybės agresorės, atžvilgiu. Atitinkamai, nuo 2026 m. sausio 1 d. Lietuvos ir Rusijos rezidentai bus apmokestinami pagal nacionalinius Lietuvos ir Rusijos teisės aktus be DAIS nustatytų apribojimų – didės mokesčių mokėtojams tenkanti mokesčių našta dėl DAIS nustatytų palankesnių pajamų ir pelno mokesčių tarifų netaikymo bei griežtesnių dvigubo apmokestinimo išvengimo naikinimo sąlygų taikymo.

Nuo 2006 metų taikoma DAIS padalija Lietuvos ir Rusijos apmokestinimo teises Lietuvos rezidentų iš Rusijos šaltinių gautų pajamų ir, atitinkamai, Rusijos rezidentų iš Lietuvos šaltinių gautų pajamų atžvilgiu, taip pat nustato minimalius rezidentų gautų pajamų dvigubo apmokestinimo panaikinimo reikalavimus, pagrindinius šalių bendradarbiavimo mokesčių srityje principus bei ginčų dėl DAIS taikymo sprendimo pagrindus. Todėl Lietuvoje apmokestinant Rusijos rezidentų (tiek įmonių, tiek gyventojų) iš Lietuvos šaltinių gautas pajamas, jos apmokestinamos pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo ar Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas tik tada, kai tokių pajamų apmokestinimo teisė Lietuvai numatyta DAIS, ir tais atvejais, kai nustatyta DAIS, – taikant ne didesnius, nei nustatyta DAIS, mokesčių tarifus.

2023 m. rugpjūčio 14 d. Rusija pateikė Lietuvai notą, kuria informavo, kad dėl Lietuvos nedraugiškų veiksmų Rusijos atžvilgiu Rusija laikinai stabdo DAIS 5-23, 25 ir 28 straipsnių taikymą. Stabdomas būtent tų DAIS straipsnių taikymas, kurie turi realų poveikį susitariančiųjų valstybių apmokestinimo teisėms, t. y. kuriais paprastai apriojamos susitariančiosios valstybės teisės apmokestinti iš šios valstybės šaltinių gautas kitos susitariančiosios valstybės įmonių ir gyventojų pajamas: pavyzdžiui, pagal DAIS 10 (*Dividendai*), 11 (*Palūkanos*) ir 12 (*Honorarai*) straipsnius, kitos valstybės rezidentams išmokami nustatytas sąlygas atitinkantys dividendai, palūkanos ar honorarai mokėtojo valstybėje gali būti apmokestinami ne didesniu kaip 10 procentų mokesčiu prie šaltinio, net jeigu nacionaliniai mokesčių įstatymai nustato didesnius mokesčio tarifus, pagal DAIS 13 straipsnį (*Turto vertės padidėjimo pajamos*), vienos susitariančiosios valstybės rezidentų pajamos

už kitos susitariančiosios valstybės įmonės su nekilnojamuoju turtu nesusijusių akcijų perleidimą apskritai gali būti apmokestinamos tik rezidavimo valstybėje, ir t. t.

Neatsižvelgiant į tai, kad Rusija sustabdė DAIS nuostatų taikymą, tarptautinės sutarčių teisės požiūriu, atsižvelgiant į privalomo sutarčių nuostatų taikymo principą (*Pacta sunt servanda*), DAIS nuostatos Rusijos atžvilgiu Lietuvoje turėtų būti taikomos, kol DAIS nebus galutinai nutraukta, nepaisant to, kad šiuo atveju nebūtų užtikrinamas abipusiškumo principas, t. y. galimi atvejai, kai Lietuva Rusijos rezidentų iš Lietuvos šaltinių gautoms pajamoms turėtų taikyti palankesnes apmokestinimo sąlygas, o atitinkamas palankesnis apmokestinimas nebūtų taikomas analogiškoms Lietuvos rezidentų iš Rusijos šaltinių gautoms pajamoms.

Nuo 2026 m. sausio 1 d., Lietuvos rezidentų iš Rusijos šaltinių gautų pajamų bei Rusijos rezidentų iš Lietuvos šaltinių gautų pajamų apmokestinimas Lietuvoje bus sprendžiamas vadovaujantis galiojančiomis nacionalinėmis mokesčių įstatymų nuostatomis:

- nebus taikomi DAIS nustatyti Lietuvos apmokestinimo teisių apribojimai, atitinkamai:
- didės taikomi prie šaltinio išskaičiuojamų mokesčių tarifai: Rusijos rezidentams išmokami dividendai, palūkanos, honorarai vietoj šiuo metu taikomų 0-10 procentų gyventojų pajamų ar pelno mokesčių tarifų būtų apmokestinami taikant 10-20 procentų šių mokesčių tarifus;
- išplėsta iš Lietuvos šaltinių pajamas gaunančių Rusijos rezidentų mokesčių bazė: Lietuvoje bus apmokestinamos Rusijos rezidentams išmokamos pajamos iš tarptautinių vežimų, daiktų, kuriems privaloma teisinė registracija, pardavimo, taip pat bus apmokestinamos visos už Lietuvoje atliekamus darbus gaunamos pajamos, nepriklausomai nuo darbų trukmės;
- nebus taikomos vidaus mokesčių įstatymuose nustatytos lengvatos, kurios siejamos su valstybėmis, su kuriomis yra sudarytos ir taikomos dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartys, pavyzdžiui:
 - keisis Lietuvos rezidentų iš Rusijos šaltinių gaunamų pajamų dvigubo apmokestinimo naikinimo taisyklės, kurios nesant galiojančios dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarties yra mažiau palankios (įmonių Rusijoje gautoms ir apmokestintoms pajamoms jokiais atvejais nebebūtų taikomas atleidimo nuo mokesčių Lietuvoje metodas);
 - nebus taikoma pelno mokesčio lengvata Rusijoje patirtoms mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros sąnaudoms;
 - pelno mokesčio tikslais leidžiamiems atskaitymams nebus priskiriamos Rusijos mokykloms už darbuotojų mokymą sumokėtos sumos ir kt.;
- bus sudarytos sąlygos visa apimtimi taikyti mokesčių lengvatų apribojimus, susijusius su Rusijos įtraukimu į Tikslinių teritorijų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 344 „Dėl Tikslinių teritorijų sąrašo patvirtinimo“, (toliau - Tikslinių teritorijų sąrašas), pavyzdžiui:
 - Rusijos įmonei, kuri bent metus valdo ne mažiau kaip 10 procentų Lietuvos apmokestinamojo vieneto akcijų (dalių, pajų), išmokami dividendai nebus atleidžiami nuo pelno mokesčio (t. y. nebus taikoma „dalyvavimo išimtis“) ir jie bus apmokestinami bendru 15 procentų pelno mokesčio tarifu (galiojant DAIS, nepaisant Rusijos įtraukimo į Tikslinių teritorijų sąrašą, tarifas negali viršyti 5 arba 10 procentų, priklausomai nuo DAIS numatytų sąlygų);
 - Lietuvos gyventojams nuo iš Rusijos šaltinių gautų pajamų Lietuvoje mokėtinas mokestis nebus mažinamas Rusijoje sumokėtų mokesčių sumomis.

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė